

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری سلامت جامعه نام درس: پرستاری اختلالات بهداشت مادر و نوزاد نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری پیش نیاز/هم نیاز: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری روز و ساعت کلاس: چهارشنبه ها ۱۵-۱۳

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرسان همکار: زمان و محل ملاقات: تلفن تماس: پست الکترونیک اساتید:	نام مسئول درس: دکتر فاطمه پاشایی ثابت رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری مامایی تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۶۵۵۳۶۶ پست الکترونیک: pashai1392@gmail.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: ۱۴۰۲/۱۱/۱۵	

شرح درس: در این درس دانشجویان با نیازهای مراقبتی مادر و نوزاد در معرض خطر و کاربرد فرآیند پرستاری در راستای رفع این نیازها و کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش خانواده در پیشگیری از عوارض آشنا می شوند.

هدف کلی: ایجاد توانائی شناخت نیازهای مراقبتی مادر و نوزاد در معرض خطر و کاربرد فرآیند پرستاری در راستای رفع این نیازها و کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش خانواده در پیشگیری از عوارض

اهداف اختصاصی: (توانمندی‌های مورد انتظار)

پس از پایان درس انتظار می‌رود فراگیرنده بتواند:

- بارداری پرخطر را تعریف کرده و معیارها و روش‌های شناسایی افراد در معرض خطر را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در استفراغ بدخیم بارداری را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خونریزی‌های نیمه اول بارداری (سقط، مول‌هیداتی فرم و/) را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خونریزی‌های نیمه دوم بارداری (جفت سر راهی، جدا شدن زودرس جفت) را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در مشکلات همراه با خونریزی در بارداری (اختلالات انعقادی منتشر داخل عروقی و) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات فشارخون دوران بارداری (پره اکلامپسی، اکلامپسی) را بیان نماید (حیطه شناختی)
- انواع، علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی‌هیدروآمینوس، الیگو‌هیدروآمینوس) را بیان کند/ (حیطه شناختی)
- علایم و نشانه‌ها، راه‌های تشخیصی، درمان و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات داخلی و جراحی در بارداری را شرح دهد (حیطه شناختی)
- پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری در اختلالات غدد آندوکرینی (دیابت، هیپوتیروئیدسم و) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- بیماری‌های قلبی-عروقی در دوران بارداری و اثرات آنها بر بارداری و بالعکس را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- انواع کم‌خونی‌ها، علایم، تدابیر درمانی و پرستاری مربوط به هر یک را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات ریوی (آسم، سل و) را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، راه‌های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت‌های پرستاری در بیماری‌های عفونی و ویروسی (TORCH/S) دوران بارداری را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علایم، روش‌های تشخیص و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری در موقعیت‌هایی چون آپاندیسیت و ضربه به شکم را شرح دهد (حیطه شناختی)

- علایم، روش های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری در وضعیت های آسیب پذیر جنین (حاملگی های چند قلو، ناسازگاری های خونی و) را توضیح دهد (حیطه شناختی) / علل، علایم، روش های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد در زایمان های آسیب پذیر (زایمان سریع، زایمان مشکل، پرولاپس بند ناف) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علل، علایم، عوارض، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد در زایمان زودرس، دیررس و پاره شدن زودرس کیسه آب را شرح دهد (حیطه شناختی)
- انواع، دلایل انجام، عوارض و مراقبت های پرستاری قبل، حین و پس از زایمان های ابزارمند را توضیح دهد (اپی زیاتومی، زایمان با فورسپس، واکيوم، سزارین) را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- علل، علایم و نشانه ها، تشخیص های پرستاری، درمان و مراقبت های پرستاری در صدمات وارد به مادر حین زایمان (هماتوم، خونریزی های حین زایمان، وارونه شدن رحم) پارگی کانال زایمان، آمبولی مایع آمنیوتیک و) را شرح دهد (حیطه شناختی)
- علل، علایم، تشخیص، درمان و تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری در عوارض پس از زایمان (ترمبوآمبولی، ترومبوفلیت، عفونت ها مانند آندومتریت، عفونت ادراری و را توضیح دهد (حیطه شناختی)
- پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در زوجین مبتلا به نازائی را شرح دهد (حیطه شناختی)
- آسیب شناسی، پیشگیری، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خشونت علیه زنان را توضیح دهد (حیطه شناختی) /
- انواع واحدهای مراقبتی نوزادان، تسهیلات و وظایف کارکنان واحدها را مقایسه نمایند
- خصوصیات نوزادان در معرض خطر را شرح داده و میزان مرگ و میر و بیماریزایی آن ها را مقایسه نمایند
- عوامل خطر ساز و مشکلات ناشی از تولد زودتر از موعد (نارسی) و چگونگی تعیین سن درون رحمی نوزاد را توضیح دهند /
- عوامل خطر ساز و مشکلات ناشی از تولد دیرتر از موعد (دیررسی) را شرح دهد
- پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان بیماری های عفونی دوران نوزادی (Neonatal Sepsis) را شرح دهد
- پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان اختلالات تنفسی دوران نوزادی (بیماری غشاء هیالن (HMD) ، آپنه، آسپیراسیون مکونیوم و را توصیف نماید /
- پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان اختلالات همولتیک نوزادی (ناسازگاری های خونی، هایپر بیلی روبینمی و) را شرح دهد /
- پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و درمان انواع صدمات حین تولد را توضیح دهند
- مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد در برخورد با نوزادان پرخطر را توضیح داده و بر حسب علت با یکدیگر مقایسه نماید

رویکرد آموزشی:

مجازی
روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

کلاس آنلاین همزمان کلاس آنلاین غیر همزمان کلاس نه روش‌های شب

ساز بازی وارسازی روم‌های گفت و گو

سایر (نام ببرید):

حضوری
روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

سخنرانی بحث در گروه کوچک پرسش پاسخ یادگیری

مبتنی بر حل مسأله یادگیری مبتنی بر سناریو یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه

سایر (نام ببرید):

ترکیبی
لطفاً روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید: سخنرانی با به مشارکت گیری دانشجویان با سوالات تحریک کننده تفکر انتقادی

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی-یادگیری	تاریخ جلسه	مدرس
۱	تشریح طرح درس ، بارداری پرخطر علایم، علل، درمان و مراقبت خونریزی های نیمه اول	سخنرانی پرسش و پاسخ	۱۴۰۲/۱۱/۱۸	دکتر پاشایی

			بارداری (سقط / مول هیداتی فرم / حاملگی خارج رحمی)	
دکتر پشایی	۱۴۰۲/۱۱/۲۵	سخنرانی پرسش و پاسخ	علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در خونریزی های نیمه دوم بارداری (جفت سرراهی / جدا شدن زودرس جفت) علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در مشکلات همراه با خونریزی در بارداری (اختلالات انعقادی متشر داخل عروقی و III)	۲
دکتر پشایی	۱۴۰۲/۱۲/۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	علایم، علل، درمان و مراقبت های پرستاری در استفراغ بدخیم بارداری علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات فشارخون دوران بارداری (پره اکلامپسی، اکلامپسی) /	۳
دکتر پشایی	۱۴۰۲/۱۲/۹	سخنرانی پرسش و پاسخ	علایم و نشانه ها، راه های تشخیصی، درمان و مراقبت های پرستاری مبتنی بر شواهد در اختلالات داخلی و جراحی، ریوی (آسم، سل و) و غدد آندوکرینی (دیابت، هیپوتیروئیدسم و)، بیماری های عفونی و ویروسی (TORCH/S) در بارداری آپاندیسیت، ضربه به شکم	۴
دکتر پشایی	۱۴۰۲/۱۲/۱۶	سخنرانی پرسش و پاسخ	انواع، علایم، علل، درمان و مراقبت پرستاری در اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدروآمینوس، الیگو هیدروآمینوس)، علایم، روش	۵

			های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت‌های پرستاری در وضعیت‌های آسیب‌پذیر جنین (حاملگی‌های چند قلو، ناسازگاری‌های خونی، مرگ درون رحمی، زجر جنینی //)	
دکتر پشایی	۱۴۰۲/۱۲/۲۳	سخنرانی پرسش و پاسخ	علل، علایم، روش‌های تشخیصی، تدابیر درمانی و مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در زایمان‌های آسیب‌پذیر (زایمان سریع، زایمان مشکل، پرولاپس بند ناف / زایمان زودرس، دیررس و پاره شدن زودرس کیسه آب //)	۶
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۱/۱۵	سخنرانی پرسش و پاسخ	انواع، دلایل انجام، عوارض و مراقبت‌های پرستاری قبل، حین و پس از زایمان‌های ابزارمند را توضیح دهد (اپی زیاتومی، زایمان با فورسپس، واکيوم، سزارین، /علل، علایم و نشانه‌ها، تشخیص‌های پرستاری، درمان و مراقبت‌های پرستاری در صدمات وارد به مادر حین زایمان (هماتوم، خونریزی‌های حین زایمان، وارونه شدن رحم، پارگی کانال زایمان، آمبولی مایع آمنیوتیک و /	۷
دکتر پشایی	جبرانی بجای ۱۴۰۳/۱/۲۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	علل، علایم، تشخیص، درمان و تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص‌های پرستاری در عوارض پس از زایمان (ترمبوآمبولی، ترومبوفلیت، عفونت‌ها مانند آندومتريت،	۸

			عفونت ادراری و)	
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۱/۲۹	سخنرانی پرسش و پاسخ	تعریف در معرض خطر بودن و ویژگی های نوزادان آسیب پذیر / علائم خطر نوزادی، سطوح مراقبت، انتقال نوزاد تعریف	۹
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۲/۵	سخنرانی پرسش و پاسخ	نوزاد نارس و ویژگی های متمایز کننده	۱۰
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۲/۱۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	سندرم دیسترس تنفسی نوزادان	۱۱
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۲/۱۹	سخنرانی پرسش و پاسخ	سپسیس نوزادی	۱۲
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۲/۲۶	سخنرانی پرسش و پاسخ	نوزاد دیررس و سندرم آسپیراسیون مکونیوم	۱۳
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۳/۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	اختلالات همولتیک نوزاد: هایپر بیلی روبینمی نوزادی و ناسازگاری خونی	۱۴
دکتر پشایی	۱۴۰۳/۳/۹	سخنرانی پرسش و پاسخ	مراقبت پرستاری از نوزادان در معرض خطر با تأکید بر پره ترمی مراقبت پرستاری از نوزادان در معرض خطر با تأکید بر پره ترمی	۱۵
دکتر پشایی	جبرانی شنبه ۱۴۰۳/۳/۱۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	نازایی و عقیمی، روش های تشخیص ناباروری / فناوری پیشرفته در بارداری * نقش پرستار در ارائه مشاوره	۱۶

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو:

بر غیبت غیر موجه در امتحان پایان ترم به منزله نمره صفر و غیبت موجه بیش از حد مجاز موجب حذف آن درس خواهد شد /

وظایف و تکالیف دانشجو:

- خودداری از غیبت و تاخیر در حضور و تعجیل در خروج غیر ضروری
 - انجام و ارائه به موقع تکالیف تعیین شده
- * تاریخ امتحان میان ترم: زمان و مباحث با هماهنگی نماینده کلاس اعلام خواهد شد /

* تاریخ امتحان پایان ترم:

* سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و مشارکت در پرسش و پاسخ از اهمیت برخوردار است /

رعایت شئون اخلاقی در کلاس

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی

- ارزیابی تراکمی

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
۱	شرکت فعال در کلاس	۱
۲	امتحان میان ترم	۷
	امتحان پایان ترم	۱۲
	جمع نمره	۲۰

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف. کتب

پرستاری بهداشت مادران و نوزادان تألیف ربابه ضیغمی و همکاران / آخرین نوبت چاپ ۱۴۰۰ (اصلی)
هاکنبری مرلین، ویلسون دیوید / درسنامه پرستاری کودکان ونگ ۲۰۲۰ / ترجمه آرزومانیاس س، شوقی
م، سنجری م / تهران / نشر جامعه نگر / ۱۳۹۴ / (مبحث مربوط به نوزاد پرخطر)
دکتر : مترجمان شانون ای / ، دیترا لئونارد لودرمیلک پرستاری بهداشت مادران و نوزادان لودرمیلک
، یازدهم / ۲۰۲۱ دکتر مطهره خردمند ، دکتر مهناز شوقی ، مهناز سنجری
درسنامه پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان لیفر / ترجمه: مهناز سنجری، مهناز شوقی / نشر جامعه نگر /
آخرین نوبت چاپ ۲۰۱۹

پرستاری نوزاد پرخطر / آرزومانیاس سونیا (جدیدترین تاریخ) / انتشارات بشری

بارداری و زایمان ویلیامز / آخرین چاپ ۲۰۱۸

ب. مقالات

آخرین دستورالعمل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۹۶

ج. محتوای الکترونیک

آخرین دستورالعمل وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۹۶